

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Cdo/17/2018
Identifikačné číslo spisu: 2213217263
Dátum vydania rozhodnutia: 29.10.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Helena Haukvitzová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:2213217263.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne T. trvalým pobytom v J., zastúpenej advokátkou JUDr. Tatianou Jasperovou, so sídlom v Bratislave, Veternicová 11, proti žalovanému SOUTHERM, s.r.o., so sídlom v Dunajskej Strede, Športová 4021/13A, IČO: 34 152 644, zastúpenému advokátom JUDr. Ladislavom Slovák, so sídlom v Dunajskej Strede, Nemešsegská 6575/35, o náhradu škody, vedenom na Okresnom súde Dunajská Streda pod sp. zn. 14C/134/2013, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 27.septembra 2017 sp. zn. 25Co/73/2017, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaný má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd v Dunajskej Strede (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 9.októbra 2015 č.k. 14C/134/2013- 251 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyňu sumu vo výške 19 277,24 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,5 % ročne zo sumy 19 277,24 € od 27. augusta 2013 do zaplataenia, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku; vo zvyšnej časti žalobu zamietol a vyslovil, že o trovách konania rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia. Rozhodnutie právne odôvodnil citáciou ustanovení § 100 ods. 1, 2, § 101, § 106 ods. 1, 2, § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 7 ods. 1, 2, § 33 ods. 4 zákona č. 527/2002 Z.z. o dobrovoľných dražbách a § 120 ods. 4, § 151 ods. 3 OSP a vecne tým, že vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že žalovaný ako správca bytového domu v Dunajskej Strede, Vambéryho č. 55/105, neoprávnene inicioval dobrovoľnú dražbu bytu patriaceho do vlastníctva žalobkyne, pričom táto dražba aj prebehla. Súdnym rozhodnutím táto dražba bola vyhlásená za neplatnú (rozsudok Okresného súdu Dunajská Streda zo 16.novembra 2010 č.k. 7C/163/2005- 466 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave z 24.apríla 2012 sp.zn. 10Co/67/2011). Práve tento postup žalovaného ako navrhovateľa dražby bez náležitého oprávnenia, sa preukázal ako neprofesionálny a v rozpore s ustanovením § 7 ods. 1 zákona č. 527/2002 Z.z. o dobrovoľných dražbách. Uviedol, že aj z rozhodnutia Krajského súdu v Trnave z 24.apríla 2012 sp.zn. 10Co/67/2011 (str. 6), ktorým bolo potvrdené prvoinštančné rozhodnutie súdu o neplatnosti dražby bytu vo vlastníctve žalobkyne vyplýva, že žalovaný potvrdil, že uzatváral zmluvu o vykonaní dražby vo

vlastnom mene ako správca a toto svoje právo odvodzoval z § 8b zákona č. 182/1993 Z.z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov, ktorý však v znení do 30. júna 2007 bol len všeobecný a neobsahoval konkrétne právo správcu domu podať návrh na vykonanie dobrovoľnej dražby. V prípade, že by sa bol žalovaný dôsledne riadil týmto právnym postupom, o ktorom mal mať vedomosť, že koná protiprávne pri navrhovaní dražby, nebol by spôsobil škodu žalobkyni, ktorá spočívala práve v tom, že musela znášať okrem zaplatenia (i keď spätného, nie je relevantné kedy, ale že má právnu povinnosť) nájmu neoprávnene vydraženého bytu, ktorého je vlastníkom, musela sa presťahovať do iného nájomného bytu, s ktorým boli spojené výdavky na nájomnom. Týmto konaním žalovaného vznikla žalobkyni škoda, ktorá spočíva v duplicite platobných povinností, keď okrem poplatkov súvisiacich s užívaním vlastného bytu, ktorý byt však nemohla užívať, bola nútená byť v nájomnom vzťahu a platiť nájomné za iný byt, do ktorého sa na čas musela presťahovať. Vykonaným dokazovaním súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalovaný nesie zodpovednosť za škodu, ktorú spôsobil žalobkyni. Právnym dôsledkom porušenia bol preukázaný vznik škody, ktorú musela žalobkyňa znášať, a to v úhradách súm uplatnených predmetnou žalobou. Mal za to, že medzi konaním žalovaného ako navrhovateľom dražby a vznikom škody existuje príčinná súvislosť (kauzálny nexus), pričom konanie navrhovateľa dražby bolo zavineným vedomým protiprávnym konaním. Námietku žalovaného týkajúcu sa absencie pasívnej vecnej legitimácie považoval za nedôvodnú, keďže z jeho strany došlo k dražbe, pričom dražiteľ nemal povinnosť zisťovať oprávnenosť navrhovateľa dražby. Nakoľko mal súd preukázané, že žalobkyni vznikla škoda o výške 19 277,24 €, rozhodol o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobkyni túto sumu titulom náhrady škody, spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,5 % ročne od 27. augusta 2013 do zaplatenia. Vo zvyšnej časti (v sume 383,09 €) žalobu zamietol z dôvodu, že žalobkyňa nepreukázala úhradu spojenú s nájomným na prvý prenajatý byt. Záverom prvoinštančný súd poukázal na to, že žalovaný nepredložil v predmetnej veci žiadne dôkazy, ktoré by preukazovali jeho tvrdenia o nedôvodnosti žaloby, pričom obe strany sporu boli poučené o nevyhnutnosti predloženia dôkazov opodstatňujúcich ich tvrdenia do rozhodnutia o veci samej; tieto dôkazy žalovaný nepredložil, ani také nenavrhol. Súd v spore rozhodol na základe dôkazov navrhnutých stranami sporu, pričom sám ďalšie dôkazy nevykonával ani neinicioval, a to s prihliadnutím na zásadu rovnosti strán účastníkov konania, ako aj na právo účastníkov na spravodlivé a nestranné prejednanie veci. Proti tomuto rozsudku v jeho vyhovujúcej časti podal odvolanie žalovaný.

2. Krajský súd v Trnave rozsudkom z 27. septembra 2017 sp.zn. 25Co/73/2017 rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti zmenil tak, že žalobu zamietol. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že predmetom konania bol nárok žalobkyne na zaplatenie náhrady škody, ktorá jej mala vzniknúť v priamej súvislosti s porušením povinností žalovaného. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že prvoinštančný súd podriadil zodpovednosť žalovaného pod § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 7 ods. 1 a 2 a § 33 ods. 4 zákona č. 527/2002 Z.z. o dobrovoľných dražbách, pričom z odôvodnenia jeho rozhodnutia nie je možné vyvodiť, ktoré konkrétne zákonné ustanovenie mal žalovaný porušiť svojim konaním spočívajúcim v tom, že vo vlastnom mene uzatvoril zmluvu o vykonaní dražby ako správca bytového domu, hoci na to nebol splnomocnený zákonom ani vlastníckmi bytov, ktoré by bolo v príčinnej súvislosti so škodou, ktorá žalobkyni mala takýmto protiprávnym konaním vzniknúť. Pokiaľ ním mali byť súdom prvej inštancie citované vyššie uvedené ustanovenia § 7 ods. 1 a 2 a § 33 ods. 4, tu odvolací súd uzatvára, že Zákon o dobrovoľných dražbách upravuje niekoľko základných okruhov. Prvým je samotná úprava dobrovoľných dražieb, druhým kontrola nad výkonom dražieb a tretím úprava práv bezprostredne súvisiacich s dobrovoľnými dražbami. Žalovaný, ktorý síce inicioval dobrovoľnú dražbu ako navrhovateľ dražby, ktorý ale nemal oprávnenie dražbu navrhnúť, čím sa potom ani nemohol stať navrhovateľom dražby podľa Zákona o dobrovoľných dražbách, čo bolo i dôvodom určenia dražby za neplatnú, sa preto porušením ustanovení Zákona o dobrovoľných dražbách, na ktoré odkazuje žalobkyňa a súd prvej inštancie ich v odôvodnení napadnutého rozsudku iba cituje (bez ďalšieho), ani nemohol dopustiť. Pokiaľ išlo o žalobkyňou tvrdenú a podľa súdu prvej inštancie existujúcu zodpovednosť žalovaného podľa § 33 ods. 4 zákona o dobrovoľných dražbách, odvolací súd poznamenal, že pokiaľ by žalovaný bol skutočne oprávneným navrhovateľom dražby (čo však nebol), žalobkyňa i súd by museli konkretizovať akú povinnosť vyplývajúcu zo zákona žalovaný porušil. Neprichádzalo tiež do úvahy žalobkyňou tvrdené porušenie povinnosti podľa § 33 ods. 6 zákona o dobrovoľných dražbách, pretože sa vzťahuje na osobu, ktorá dražbu vykonala a tou je dražobník.

2.1. K tvrdeniu žalobkyne, že žalovaný ako správca porušil svojim konaním (uzatvorením zmluvy o vykonaní dražby vo vlastnom mene ako správca, hoci na to nebol splnomocnený zákonom ani vlastníckmi bytov) povinnosť uloženú mu v ustanovení § 8b ods. 2 písm. a/ zákona č. 182/1993 Z.z., odvolací súd poukázal na ustanovenia § 8 ods. 5, § 8b ods. 2 písm. a/, b/ zákona č. 182/1993 Z.z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov (ďalej len „zákon č. 182/1993 Z.z.“) a uviedol, že ustanovenie § 8 ods. 5 zákona č. 182/1993 Z.z. upravuje princíp zodpovednosti správcu za škodu spôsobenú vlastníkom bytov a nebytových priestorov v dome, ktorá bola spôsobená porušením jeho povinností vyplývajúcich z tohto zákona alebo zo zmluvy o výkone správy. Ide tu o osobitný druh zodpovednosti za škodu, ktorý má špecifický subjekt a je ním správca. Z dikcie zákona je zrejmé, že rozsah povinností, ktorých porušenie môže byť dôvodom vzniku škody, je vymedzený len zákonnou alebo zmluvnou úpravou v uzatvorenej zmluve o výkone správy. Základné povinnosti správcu sú uvedené v ustanovení § 8b, ktoré sú rôzneho charakteru, ale i v iných. Odvolací súd mal za to, že konanie správcu vedené k podaniu návrhu na vykonanie dobrovoľnej dražby bytu alebo nebytového priestoru v dome na uspokojenie pohľadávok podľa § 15 (vzniknutých z právnych úkonov týkajúcich sa domu, spoločných častí domu, spoločných zariadení domu a príslušenstva a na zabezpečenie pohľadávok vzniknutých z právnych úkonov týkajúcich sa bytu alebo nebytového priestoru v dome, ktoré urobil vlastník bytu alebo nebytového priestoru v dome), nie je možné podriaďiť pod hospodárenie s majetkom vlastníkov, pod ktorým je možné predstaviť práve hospodárenie s prostriedkami fondu prevádzky, údržby a opráv vrátane oprávnenia disponovať nimi a pod. Obdobne tu nemôže ísť ani o porušenie povinností správcu vyplývajúce mu z písm. b/ uvedeného zákonného ustanovenia. Povinnosť dbať na ochranu práv vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome a uprednostňovať ich záujmy pred vlastnými pritom vyplýva zo samotnej povahy výkonu správy, ktorou je obstarávanie cudzích záležitostí a správa cudzieho majetku. Žalobkyňa v spore ani netvrdila, že správca uzatvorením zmluvy o vykonaní dražby uprednostnil svoje záujmy, ani konkrétne aké, nemožno teda vyvodit' - ustáliť porušenie povinností vyplývajúcej mu z tohto zákonného ustanovenia. Napokon ani porušenie čl. II. Zmluvy o výkone správy z 23.mája 2002 nie je možné vidieť v popísanom konaní žalovaného, navyše žalobkyňa ani nekonkretizovala, ktorá konkrétna povinnosť správcu vyplývajúca z uvedeného článku zmluvy mala byť konaním žalovaného porušená. Odvolací súd mal za to, že v prejednávanej veci bolo práve na žalobkyni preukázať svoje tvrdenia o zodpovednosti žalovaného za škodu, ktorá jej mala vzniknúť uskutočnením neplatnej dražby jej bytu, ktorú dražbu inicioval žalovaný ako správca domu, v ktorom sa byt nachádzal, bez zákonného, resp. zmluvného oprávnenia na uzatvorenie zmluvy o vykonaní dražby s dražobníkom v zmysle Zákona o dobrovoľných dražbách. Žalobkyňa však v konaní nepreukázala už prvý z kumulatívnych atribútov vzniku občianskoprávnej zodpovednosti, konkrétne porušenie právnej povinnosti žalovaným, ktorej sa mal dopustiť ňou popísaným konaním a to v nadväznosti na ďalšie predpoklady vzniku zodpovednosti za škodu. Odvolací súd záverom poznamenal, že vzhľadom na konanie žalovaného, len teoreticky by prichádzala do úvahy možnosť porušenia jeho prevenčnej povinnosti ako správcu (§ 415 Občianskeho zákonníka), avšak s potrebou dokazovania, ktoré porušenie prevenčnej povinnosti ale žalobkyňa netvrdila, nekonkretizovala a nepreukazovala. Navyiac žalobkyňa mala veľký dlh voči ostatným vlastníkom, čo bolo aj dôvodom konania žalovaného (i keď rozporného so zákonom, ale ako tvrdil žalovaný v dobrej viere v svoje oprávnenie, ktoré oprávnenie neskôr bolo do príslušného zákona o oprávnení správcu doplnené; novozavedené písm. i/ do ustanovenia § 8b ods. 2 zákona č. 182/1993 Z.z.), bez existencie tohto dlhu by nekonal a preto je otázne, či by aj pre prípad preukázanej existencie nároku žalobkyne na náhradu škody, nebol v rozpore s dobrými mravmi (§ 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie, ktorého prípustnosť a dôvodnosť vyvodzovala z ustanovení § 421 ods. 1 písm. b/ a písm. c/ CSP argumentujúc tým, že rozhodnutie odvolacieho spočívalo v nesprávnom právnom posúdení veci, pričom právna otázka od ktorej rozhodnutie záviselo doposiaľ nebola dovolacím súdom vyriešená, resp. že v obdobnom prípade bola právna otázka dovolacím súdom rozhodnutá rozdielne (rozhodnutie najvyššieho súdu sp.zn. 7 Cdo 222/2012- iba per analogiam). Nesúhlasila s právnym názorom odvolacieho súdu, ktorý vo svojom rozhodnutí konštatoval, že protizákonné konanie žalovaného nezakladá zodpovednosť za škodu, nakoľko údajne konal dobromyseľne a iba prekročil svoje právomoci, že prekročenie právomoci sa dá považovať iba za protizákonné konanie podľa ustanovení § 415 Občianskeho zákonníka a nie podľa

ustanovení, ktoré uvádza vo svojom rozhodnutí súd prvej inštancie a tiež, že za škodu v plnej miere zodpovedá dražobná spoločnosť, nakoľko navrhovateľ dražby bol dobromyseľný a s dražobnou spoločnosťou uzatvoril zmluvu o výkone dražby nehnuteľnosti a preto nemôže žiadnym spôsobom zodpovedať za škodu vzniknutú neplatnosťou dražby, teda pasívnu legitímáciu nemôže mať žalovaný ako navrhovateľ dražby. Uviedla, že podľa zmluvy o výkone správy bol správca povinný dodržiavať platné právne predpisy pri výkone správy, ako aj zmluvne dohodnuté ustanovenia (predmet zmluvy, správa domu). Zastávala názor, že na daný prípad je nutné aplikovať nielen zákon č. 527/2002 Z.z. o dobrovoľných dražbách, ale aj zákon č. 182/1993 Z.z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov, ako aj Občiansky zákonník a to podľa právnej úvahy konajúceho súdu. Mala za to, že dražobná spoločnosť nemôže voči nej zodpovedať za škodu a to z dôvodu, že nebola so žalobkyňou v žiadnom zmluvnom vzťahu. Žalobkyňa bola v zmluvnom vzťahu výlučne so žalovaným na základe zmluvy o vykonaní správy bytu a žalovaný bol s dražobnou spoločnosťou v zmluvnom vzťahu na základe zmluvy o vykonaní dobrovoľnej dražby, v ktorej žalovaný čestne vyhlásil, že je osoba oprávnená navrhovať dražby aj podľa zmluvy o výkone správy bytu, ako aj podľa zákona č. 182/1993 Z.z. Podľa jej názoru žalovaný ako navrhovateľ dražby, správca bytového domu, je v plnej miere zodpovedný za vzniknutú škodu svojim protizákonným konaním v zmysle ustanovení § 8 ods. 5 zákona č. 182/1993 Z.z., § 33 ods. 1, 2, 4, 6 zákona č. 527/2002 Z.z. a § 415 a § 420 a nasl. a § 744 Občianskeho zákonníka. Zastávala tiež názor, že na daný prípad je nevyhnutná aplikácia ustanovení §§ 52-54 Občianskeho zákonníka, nakoľko sa jedná o súdny spor vzniknutý zo spotrebiteľskej zmluvy, teda z právneho vzťahu založeného zo zmluvy o vykonaní správy bytu, uzatvorenej medzi ňou a žalovaným a preto je nutné v danom prípade uplatňovať zásadu legality, oficiality a výklad práva v pochybnostiach robiť iba v prospech slabšej strany spotrebiteľa. Žiadala, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zmenil a vo veci sám rozhodol, vyhovel žalobe v plnom rozsahu a rozhodol aj o trovách konania.

4. Žalovaný vo vyjadrení k dovolaniu žalobkyne navrhol dovolanie v celom rozsahu ako nedôvodné zamietnuť. Rozhodnutie odvolacieho súdu považoval za vecne správne. Mal za to, že dovolací súd sa vo svojom rozhodnutí správne a dostatočne vysporiadal so skutočnosťou, na ktorú poukazoval žalovaný v priebehu celého konania a teda s tým, že nie je splnená ani prvá podmienka vzniku zodpovednostného vzťahu na náhradu škody, konkrétne podmienka protiprávnosti. Plne sa stotožnil s odôvodnením rozhodnutia odvolacieho súdu, že žalobkyňa v tomto smere neunesla dôkazné bremeno a nepreukázala, že by žalovaný konal protiprávne a už vôbec nepreukázala, že by údajným protiprávnym konaním jej mala vzniknúť nejaká škoda.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) a dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

6. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (k tomu porovnaj napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp.zn. 2 Cdo 165/2017, 3 Cdo 14/2017, 4 Cdo 157/2017, 5 Cdo 155/2016, 8 Cdo 67/2017).

7. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na príslušnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania (rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 357/2015, 4 Cdo 1176/2015, 5 Cdo 255/2014, 8 Cdo 400/2015). Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých sa môže táto výnimka uplatniť, nemožno v žiadnom prípade interpretovať rozširujúco; namiesto je tu skôr

reštriktívny výklad (rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 319/2013, 1 Cdo 348/2013, 3 Cdo 357/2016, 3ECdo 154/2013, 3 Cdo 208/2014). Narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená (meritórnym rozhodnutím) musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti - to platí o všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch. Ak by dovolací súd bez ohľadu na neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (porovnaj rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 172/03).

8. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. Z ustanovenia § 419 CSP vyplýva, že proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú špecifikované v ustanoveniach § 420 a 421 CSP.

9. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa v dovolaní uviesť, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a náležitým spôsobom označiť dovolací dôvod (§ 420 alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

10. V danom prípade dovolateľka vyvodila prípustnosť podaného dovolania poukazom na ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ a c/ CSP.

11. Podľa § 421 ods. 1 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

12. Aby na základe dovolania podaného v zmysle § 421 ods. 1 CSP mohlo byť rozhodnutie odvolacieho súdu podrobené meritórnemu dovolaciemu prieskumu z hľadiska namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci, musia byť (primárne) splnené predpoklady prípustnosti dovolania zodpovedajúce niektorému zo spôsobov riešenia tej právnej otázky, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a tiež podmienky dovolacieho konania, medzi ktoré okrem iného patrí riadne odôvodnenie dovolania prípustnými dovolacími dôvodmi a spôsobom vymedzeným v ustanoveniach § 431 až § 435 CSP (1 Cdo 169/2018, 2 Cdo 203/2016, 3 Cdo 216/2017, 4 Cdo 64/2018, 5 Cdo 46/2018, 6Cdo 113/2017, 7 Cdo 95/2017 a 8 Cdo 95/2017). K posúdeniu dôvodnosti dovolania (či dovolateľom napadnuté rozhodnutie skutočne spočíva na nesprávnom právnom posúdení) môže dovolací súd pristúpiť len po prijatí záveru o prípustnosti dovolania. Aj právna úprava dovolacieho konania obsiahnutá v CSP, podobne ako predchádzajúca právna úprava, dôsledne odlišuje prípustnosť a dôvodnosť dovolania (2 Cdo 101/2018, 3 Cdo 9/2019, 4 Cdo 83/2018, 8 Cdo 92/2018). .

13. Ak nemá dovolanie, prípustnosť ktorého strana sporu vyvodzuje z ustanovenia § 421 ods. 1 CSP vykazovať nedostatky, ktoré by v konečnom dôsledku viedli k znemožneniu meritórnemu dovolaciemu prieskumu a odmietnutiu dovolania podľa § 447 písm. f/ CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa v dovolaní vysvetliť, o ktorú z možností uvedených v ustanoveniach v § 421 ods. 1 písm. a/ až c/ CSP ide, teda z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania (porovnaj rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 206/2017, 1 Cdo 203/2016, 3 Cdo 235/2016, 4 Cdo 89/2017, 7 Cdo 20/2017, 8 Cdo 186/2016).

14. Ako už bolo konštatované, v danom prípade dovolateľka vyvodila prípustnosť podaného dovolania z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ a c/ CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie

odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi ešte nebola vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b/ CSP), resp., ktorá je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. c/ CSP).

15. Pre všetky procesné situácie, v ktorých § 421 ods. 1 CSP pripúšťa dovolanie, má mimoriadny význam obsah pojmu „právna otázka“ a to, ako dovolateľ túto otázku v dovolaní zadefinuje a špecifikuje. Otázkou relevantnou z hľadiska § 421 ods. 1 CSP môže byť pritom len otázka právna (teda v žiadnom prípade nie skutková otázka). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že môže ísť tak o otázku hmotnoprávnu (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj o otázku procesnoprávnu (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení).

16. Právnu úpravou dovolania v Civilnom sporovom poriadku sa sleduje náprava nesprávností v individuálnom spore dovolateľa, ale tiež dosiahnutie cieľov významných z hľadiska celkového rozhodovania všeobecných súdov Slovenskej republiky. Ustanovením § 421 ods. 1 písm. a/ CSP sa takto sleduje zámer minimalizovať nežiaduce odklony rozhodnutí odvolacích súdov od rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, a tým prispieť k ich jednotnému rozhodovaniu. Účelom ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ CSP je dosiahnuť vyriešenie dosiaľ ešte nevyriešenej právnej otázky a prispieť k vytvoreniu ustálenej rozhodovacej praxe. Ustanovenie § 421 ods. 1 písm. c/ CSP má za cieľ dosiahnutie jednoty v rozhodovaní dovolacích senátov.

17. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa ustanovenia § 421 ods. 1 CSP má tiež osobitný význam korelačný vzťah medzi „právnou otázkou“ a „rozhodovacou praxou dovolacieho súdu“. Najvyšší súd už v niektorých rozhodnutiach uviedol, že „ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu vyjadrujú predovšetkým stanoviská alebo rozhodnutia najvyššieho súdu, ktoré sú (ako judikáty) publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Do tohto pojmu však možno zaradiť aj prax vyjadrenú opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca aj v jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a z hľadiska vecného na ne nadviazali“ (rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 6/2017, 3 Cdo 158/2017, 4 Cdo 95/2017, 5 Cdo 87/2017, 6 Cdo 21/2017 a tiež 6 Cdo 129/2017).

18. Otázkou relevantnou v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ CSP je právna otázka, ktorá ešte nebola riešená dovolacími senátmi najvyššieho súdu, takže vo vzťahu k nej sa ani nemohla vytvoriť a ustáliť rozhodovacia prax dovolacieho súdu. Ak procesná strana vyvodzuje prípustnosť dovolania z tohto ustanovenia, musí: a/ konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b/ podať svoje vysvetlenie, ako mala byť táto otázka správne riešená.

19. Pokiaľ dovolateľka prípustnosť podaného dovolania vyvodzovala poukazom na ustanovenie § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, tak v tejto súvislosti musí dovolací súd konštatovať, že prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia riadne nešpecifikovala v zmysle požiadaviek uvedených v odseku 18 tohto odôvodnenia, pretože jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom nešpecifikovala (konkrétne, z hľadiska rozhodovania relevantnú) právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uvedeným spôsobom ani neuviedla, ako ju riešil odvolací súd (uvedený aspekt možno len nepriamo vyvodiť z obsahu dovolania), a ani jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom neuviedla, ako mala byť (konkrétne) právna otázka správne riešená.

20. Samotná všeobecná a nekonkrétna polemika dovolateľky s právnymi závermi dovolacieho súdu, eventuálne prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo len kritika toho, ako odvolací súd rozhodol, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v ustanovení § 421 ods. 1 písm. b/ CSP. Dovolací súd nemôže svoje rozhodnutie založiť

na domnienkach alebo predpokladoch o tom, ktorú právnu otázku mala dovolateľka na mysli. V prípade absencie vymedzenia právnej otázky nemôže najvyšší súd pristúpiť k posudzovaniu všetkých

procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili súd prvej inštancie a odvolací súd; v opačnom prípade by uskutočnil procesne neprípustný dovolací prieskum priečiaci sa nielen (všeobecne) novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v Civilnom sporovom poriadku, ale aj (konkrétne) cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 CSP (porovnaj analogicky 1 Cdo 23/2017, 2 Cdo 117/2017, 3 Cdo 6/2017, 4 Cdo 95/2017, 7 Cdo 140/2017, 8 Cdo 78/2017). V posudzovanom prípade dovolateľka vytýkala odvolaciemu súdu celý rad nesprávností, namietala nesprávnu aplikáciu jednotlivých zákonných ustanovení pre správne právne posúdenie veci, nesúhlasila s právnym názorom odvolacieho súdu vyslovenom v jeho rozhodnutí týkajúceho sa zodpovednosti žalovaného ako navrhovateľa dražby, správcu bytového domu za vzniknutú škodu svojim protiprávnym konaním; nevysvetlila však, riešenie ktorej právnej otázky, dovolacím súdom dosiaľ neriešenej, bola založená prípustnosť jej dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP. Z uvedených dôvodov nemohol najvyšší súd na podklade nevymedzenej právnej otázky (§ 421 ods. 1 písm. b/ CSP) uskutočniť meritórny dovolací prieskum a prijať závery k právnemu posúdeniu veci odvolacím súdom.

21. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 písm. c/ CSP je relevantná právna otázka, pri riešení ktorej sa v rozhodovacej praxi vyskytla nejednotnosť navonok prejavovaná v prijatí odlišných právnych názorov. Ide teda o otázku, ktorú už dovolací súd riešil, ale v jej riešení senátmi dovolacieho súdu sa prezentuje nejednotnosť (právne názory senátov dovolacieho súdu sa pri jej riešení neustálili a nezjednotili) brániaca vytvoreniu ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. V prípade, ak dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z tohto ustanovenia, je jeho (procesnou) povinnosťou: a/ konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b/ označením konkrétnych (odlišných, napríklad aj navzájom si protirečiacich) rozhodnutí dovolacieho súdu doložiť, že predmetná právna otázka je dovolacím súdom skutočne rozhodovaná rozdielne. V rozhodnutí sp. zn. 8 Cdo 78/2017 najvyšší súd doslovne uviedol, že v takom prípade je dovolateľ „povinný dovolací dôvod vymedziť označením rozhodnutí dovolacieho súdu, v ktorých dovolací súd o danej právnej otázke rozhodoval rozdielne (zaujal iné právne závery)“.

22. Dovolací súd konštatuje, že i v tomto prípade dovolateľka prípustnosť podaného dovolania vymedzenú podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. c/ CSP riadne nešpecifikovala v zmysle požiadaviek uvedených v odseku 21 tohto odôvodnenia, pretože jednak jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom nešpecifikovala právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uvedeným spôsobom ani neuviedla, ako ju riešil odvolací súd, čo je však podstatnejšie, nešpecifikovala konkrétne rozhodnutia dovolacieho súdu, v ktorých dovolací súd o danej právnej otázke rozhodoval rozdielne (zaujal iný/é právne názor/y). Pokiaľ žalobkyňa v súvislosti s možnou právnou aplikáciou ustanovenia § 420 Občianskeho zákonníka (iba „per analogiam“) pri zodpovednosti žalovaného ako správcu bytového domu za škodu spôsobenú porušením právnej povinnosti poukázala na rozhodnutie najvyššieho súdu (uznesenia z 30.septembra 2012 sp.zn. 7 Cdo 222/2012), dovolací súd uvádza, že v uvedenom prípade sa neriešila zhodná problematika, ktorá je predmetom tohto sporu (riešila sa otázka neplatnosti kúpnej zmluvy v súvislosti so zodpovednosťou záložného veriteľa pri porušení povinnosti vyplývajúcej mu z ustanovenia § 151m ods. 8 Občianskeho zákonníka). Uvedené rozhodnutie najvyššieho súdu nie je teda iným rozdielnym rozhodnutím v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 písm. c/ CSP.

23. Z uvedených dôvodov preto dovolací súd konštatuje, dovolanie žalobkyne uplatnené podľa ustanovení § 421 ods. 1 písm. b/ a § 421 ods. 1 písm. c/ CSP nebolo odôvodnené prípustnými dôvodmi a dovolacie dôvody neboli vymedzené spôsobom uvedeným v ustanovení § 431 až 435 CSP a preto ho podľa § 447 písm. f/ CSP odmietol.

24. Žalovaný bol v dovolacom konaní úspešný a preto mu dovolací súd podľa ustanovenia § 453 ods. 1 s použitím § 255 ods. 1 CSP priznal voči žalobkyni nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu. O výške náhrady trov dovolacieho konania rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

25. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.